

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

karakter, som ikke efter deres natur har krav på hemmeligholdelse. Her kan bibliotekerne i et godt samarbejde med de kommunale myndigheder blive til stor hjælp og støtte for de enkelte.

Et andet hovedområde, betænkningen beskæftiger sig med, udspringer af den ændrede kommunale struktur og de virkninger, som kommunalreformen udøver på det kommunale biblioteksvæsen. Heltids- og deltidsbiblioteker, det biblioteksmæssige samarbejde mellem kommunerne, en decentralisering af biblioteksbetjeningen og centralbibliotekernes stilling er nogle af de spørgsmål, der melder sig.

Som et tredje punkt kan nævnes skolebiblioteket. Dets stilling må afklares. Et udvalg, der er nedsat af undervisningsministeriet, arbejder med dets fremtidige placering. Uanset om skolebiblioteker sorterer under undervisningsministeriet eller kulturministeriet, vil spørgsmålet om samarbejde trænge sig på. En nyordning af skolebibliotekets forhold må under alle omstændigheder ses i sammenhæng med voksenundervisningen.

Et fjerde problem, betænkningen behandler, er bibliotekarspørgsmålet. Mangelen på bibliotekarer er et altovervejende problem for folkebiblioteket i de nærmeste år, hvorved bemærkes, at en udbygning af bibliotekernes virksomhed, der følger betænkningens forslag, må medføre, at der i et vist omfang må hentes medarbejdere uden for bibliotekarernes egne rækker.

Et femte spørgsmål, der rejses i betænkningen, er, hvorledes bibliotekerne bedre end hidtil kan betjene befolkningsgrupper, der er afskåret fra at benytte den almindelige folkebiblioteksbetjening: hospitaler, fængsler, kaserner, forsorgsinstitutioner osv.

Et sjette punkt er bibliotekernes stilling til forfatterne. I betænkningen stilles der forslag om udvidelse af kredsen af vederlagsberettigede til også at omfatte danske komponister og billedkunstnere. Dette problem må tages op i sammenhæng med spørgsmålet om den samlede beløbsramme til vederlag for forfatterne. Betænkningen referer, at der har været rettet henvendelse til udvalget fra forlagene, der har peget på de vanskeligheder, der er forbundet med forlagsdrift.

Afgørende for den måde, hvorpå opgaverne, den foreliggende betænkning kommer ind på, skal løses, er den økonomiske side af sagen. Jeg skal ikke gennem denne korte orientering inddrage de spørgsmål, der her melder sig med hensyn til de økonomiske byrder eller deres fordeling. Jeg skal blot understrege nødvendigheden af, at man sikrer og styrker folkebibliotekets stilling. Folkebibliotekerne har igennem årene spillet en meget stor rolle for samfundsudviklingen. På bibliotekerne har man hentet værdier, som har givet berigelse og åbnet nye perspektiver, og som har sat et utal af initiativer i gang. Der findes næppe det område inden for samfundslivet, som bibliotekerne ikke på den ene eller anden måde har spillet en rolle for. Ud fra alle synspunkter må det derfor være i samfundets interesse, at biblioteket kan udbygge sin virksomhed. Den stærke teknologiske udvikling understreger nødvendigheden af, at bibliotekerne fortsat udbygges, så de kan hjælpe os til at forstå mere af det, der foregår med os og omkring os, hjælpe os til en bedre balance mellem den teknologiske udvikling og den almene udvikling. I det arbejde, der i tiden indtil næste folketingsår skal foregå med forberedelsen af en ny bibliotekslov, vil disse synspunkter blive taget med ind i overvejelserne samtidig med, at der vil ske en koordinering med tre love, der tænkes gennemført i folketingsåret 1971-72, og som hver for sig har berøring med lov om folkebiblioteker m. v., nemlig lov om radiospredning, lov om film og biografer og lov om Danmarks Biblioteksskole.

Den første sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat. (Ændring af beskatningsprocenter m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 159) findes i tidenden sp. 5153, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1991).

Der var stillet 14 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages de to følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af afskrivningsloven.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 160) findes i tidenden sp. 5153, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1991).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Medarbejderaktier).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 161) findes i tidenden sp. 5153, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 1991).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af finansministeren (se tillæg B. sp. 2097).

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Grünbaum: Jeg tror nok, der har været stillet store forventninger til de lovforslag, som vi her skal behandle i dag, i retning af, at man nu virkelig skulle tage fat på spørgsmålet om skatteunddragelserne og skattepekulationerne. Det var jo hele den diskussion, der opstod i offentligheden omkring disse problemer, der var baggrunden for, at regeringen kom med disse lovforslag. Bl. a. havde man i det såkaldte 21 mands udvalg, i flere omgange endda, en ret indgående drøftelse af de problemer, der var opstået i forbindelse med skatteunddragelser og skattepekulationer, og jeg tror også, jeg kan sige, at den tidligere finansminister var principielt enig i de synspunkter, vi dengang gjorde gældende i 21 mands udvalget, nemlig, at det afgørende punkt, hvor der kunne

og skulle sættes ind, hvis man ville disse skattepekulationer til livs, det var i spørgsmålet om beskatningen af de såkaldte kapitalgevinster, altså beskatningen af særlig indkomst.

Der har ellers været talt vældig meget om afskrivningsregler og om den gunstige stilling, mange skatteydere har, fordi vi nu har disse afskrivningsregler, men det blev i hvert fald for os — og som det synes også for den tidligere finansminister — mere og mere klart, at det egentlige problem lå i, at man kunne skaffe sig en til tider betydelig skattefordel ved at forvandle en indkomst til et kapitalanlæg og dernæst realisere dette kapitalanlæg med en væsentligt lavere beskatningsprocent end den beskatningsprocent, man havde lagt til grund, da man foretog f. eks. afskrivningen. Der var altså denne difference mellem en marginalskatteprocent på måske 50 eller 60, som man lagde til grund, når man fik skattegevinsten, skattebesparelsen, og så en beskatning af særlig indkomst med de 30 pct., som man kom af med, når man realiserede.

Der var altså en oplagt skattefidus i dette. Det blev de fleste efterhånden klar over, og vi havde derfor ventet, at regeringen og de tre regeringspartier — ikke mindst efter den, man kan godt sige voldsomme diskussion, det voldsomme røre, der har været i offentligheden omkring alle disse problemer — virkelig kom med noget, der tog alvorligt fat på disse skatteunddragelser. Det gjorde man imidlertid ikke. Man kom her til folketinget med et lovforslag, der byggede på den hovedtanke, at vi skulle gennemføre en ajourføring af de 30 pct., og det har regeringen og finansministeren og hans embedsmænd regnet ud til, at det skulle betinge en stigning fra 30 til 40 pct. Vi sagde allerede ved førstebehandlingen, og det har vi naturligvis gentaget under udvalgsarbejdet, at dette løser ikke noget problem i relation til skatteunddragelserne.

Det er naturligvis et skridt i den rigtige retning, at man sætter denne skat op fra 30 til 40 pct.; det er det da. Men det er fortsat således, at de, der ønsker at spekulere i disse ting — og det er jo dem, der ligger med skatteprocenter på de 50 og 60 — fortsat, også når regeringen nu gennemtrumfer sit lovforslag, vil have en meget betydelig skattefordel.

[Grünbaum.]

Heroverfor kan man sige, som vi også drøftede det ved førstebehandlingen, og som vi har drøftet det i udvalget, at for de skatteydere, der ikke har disse høje marginalskatteprocenter og trækprocenter, ville en forhøjelse op til 50 pct. ikke være så heldig. Det har vi været inde på, men der er jo andre muligheder for at holde dem skadesløse. Vi har et skattefrit bundfradrag i den særlige indkomst, som i dag er på 1.000 kr. Det kunne vi jo forhøje væsentligt, sådan at folk med de mindre skatteprocenter og de mindre indkomster ikke blev ramt, for vi er helt enige i fra mit partis side, at det er ikke dem, vi skal ramme. Det er heller ikke dem, der f. eks. har en eller anden efterlønsordning eller en fratrædelsesgodtgørelse eller et jubilæumsgratiale; det er slet ikke det, vi er ude efter. Dem kan vi holde fri for skærpsen ved at forhøje det skattefrie bundbeløb. Det er der i øvrigt også enighed i udvalget om. Vi har fået en henvendelse fra Telefonstanden, der netop gjorde opmærksom på, at deres efterlønsordning kunne blive ramt også ved forhøjelsen fra 30 til 40 pct. Jeg rejste selv spørgsmålet ved førstebehandlingen og pegede på disse problemer, og vi er i udvalget enige om, og finansministeren har stillet ændringsforslag derom, at de 1.000 kr. forhøjes til 3.000 kr., sådan at man i nogen grad holder disse grupper uden for forhøjelsen.

Vi var villige til, som det fremgår af betænkningen, at gå endnu længere og forhøje det skattefrie beløb til 5.000 kr. mod, at man forhøjede de 30 pct. i særlig indkomstskat til 50 pct. Men det har desværre vist sig i udvalget, som så mange gange før, at det har været ganske umuligt at rokke ved det standpunkt, som regeringspartierne her havde indtaget, at man kun skulle gå op til 40 pct. En ajourføring er det i øvrigt ikke engang. Selv med en ajourføring skulle man op på ca. 45 pct. Men all right, lad os sige, det er en ajourføring, men så er det heller ikke mere. Det er absolut ikke nogen løsning af det problem, som offentligheden venter af folketinget løser, og som den tidligere finansminister, efter min opfattelse i hvert fald også har givet udtryk for, at folketinget nu skulle løse. Det er det, man venter på i dag i befolkningen. I stedet kommer man med dette, som formentlig bliver gennem-

trumfet, der ikke giver nogen løsning. Jeg synes, det er for ringe, at man efter en så bred diskussion, som vi har haft i offentligheden, i radio, i fjernsyn, ja, overalt, om disse skattespekulationer og skatteundragelser, så ikke kunne nå til enighed i udvalget om en virkelig forhøjelse af de 30 pct., det vil sige op til de 50 pct., som vi har stillet ændringsforslag om.

Vi kan naturligvis notere med en vis tilfredshed, at man i udvalget har fulgt det forslag, jeg fremsatte ved førstebehandlingen vedrørende de særlige coasterproblemer, hvor man er gået væk fra den noget indviklede og måske administrativt krævede ordning, der var foreslået, og gået over på en mere enkel regel, der siger, at hvis man sælger skib eller anpart inden for en fem års periode fra anskaffelsestidspunktet, så bliver man undergivet almindelig indkomstbeskatning. Vi noterer naturligvis med tilfredshed, at man har fulgt den tankegang, som vi lagde op til her ved førstebehandlingen, og jeg kan da kun udtale håbet om, at det så også kommer til at virke. Det ved vi jo ikke ret meget om. Jeg nævnte dengang 5 år eller mere. Nu er det altså blevet 5 år; mindre kan det ikke være. Nu må vi se, hvordan ordningen kommer til at virke. Det er i hvert fald et fremskridt, der er skabt på dette område.

Men tilbage er altså, at man ikke sætter ind på det virkelig afgørende punkt vedrørende skatten på kapitalgevinster, og det er det, der gør, at det hele alligevel ikke bliver til noget. Det er, som om man har troet, at man kunne spise offentligheden og oppositionen af med at gøre et eller andet ved det såkaldte coasterproblem. Det er jo coasterne, der har været stærkt fremme i den offentlige debat, vel fordi det var særlig anstødeligt, hvad man så her, men ikke desto mindre er det forkert, at man søger at løse disse problemer ved ensidigt at foretage ændringer inden for et enkelt område. Derfor havde vi ønsket, at man var gået op til de 50 pct. Vi har stillet ændringsforslag om at sætte de 40 pct. op til 50 pct., og til gengæld er vi, som jeg sagde, villige til at gå op med det skattefrie beløb til 5.000 kr.

Vi kan ikke gå ind for de af hr. Ømann stillede ændringsforslag, som hører sammen, nr. 2 og nr. 12 til forslaget til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat. Det

[Grünbaum.]

foreslås her, at fortjenesten ved salg af en- og tofamiliehuse samt ejerlejligheder ikke fortsat skal være undtaget fra beskatning med særlig indkomstskat, såfremt salgssummen overstiger 350.000 kr. Vi synes, det er en rigtig dårlig regel. Det vil altså sige, at hvis man sælger parcellhuset og får en salgssum på 349.000 kr., så skal man ikke beskattes, men hvis man får 351.000 kr., så skal man beskattes. Det kan ikke være en rimelig måde at udforme en skatteordning på. Ordningen må i hvert fald kun gælde det beløb, der ligger ud over de 350.000 kr. for luksurvillaerne, hvis man i det hele taget skal ind på noget i den retning. Det er det samme, som vi gjorde med lejeværdien i sin tid.

Specielt om ændringsforslagene til afskrivningsloven må jeg henvise til, hvad jeg allerede har sagt om skibe og skibsanpartier. Vi er, bortset fra vore generelle forbehold over for de 40 pct., som jeg allerede har udtrykt, tilfredse med finansministerens ændringsforslag på dette område og kan ikke gå ind for de af hr. Ømann stillede yderligere ændringsforslag om en ophævelse af forskudsafskrivningerne. Hr. Ømann foreslår jo forskudsafskrivningerne ophævet både for skibe og for bygninger og maskiner i det hele taget.

Det tredje lovforslag, vi har til behandling her, er lovforslaget om medarbejderaktierne. Vi har stillet et ændringsforslag her. Jeg sagde ved førstebehandlingen, at vi ikke tillagde dette lovforslag om medarbejderaktier nogen særlig værdi i retning af at få skabt mere økonomisk demokrati her i landet, men at vi på den anden side naturligvis heller ikke ville modsætte os en ordning, således som den var foreslået. Der kan jo være virksomheder, hvor der kan skabes et bedre klima også med medarbejderaktier som led i det. Vi kender det allerede fra forskellige virksomheder, og i sådanne tilfælde, hvor der er et passende klima på virksomheden, vil vi ikke modsætte os, at medarbejderne får de samme skattemæssige fordele, som aktionærerne har; det ville nok være urimeligt.

På den anden side har vi sagt under udvalgsarbejdet — ja, jeg nævnte det også ved førstebehandlingen — at der er en fare for, at en sådan ordning kan blive det, man kal-

der for en direktørordning. Lovforslaget er udformet således, at det er en bemyndigelseslov; finansministeren skal nærmere udfylde reglerne, men vi ved fra bemærkningerne, og det er også fremgået af oplysninger til udvalget, at det er tanken at gennemføre en regel om, at man f. eks. kan købe inden for en grænse på 10 pct. af årslønnen. Det er vel nok rimeligt at have en eller anden grænse, men det forekommer urimeligt, at de højest lønnede medarbejdere inden for firmaerne med lønninger op imod 250.000-300.000 kr. derved vil kunne komme til at købe medarbejderaktier med disse skattefordele til meget betydelige beløb. Vi er som sagt bange for, at den ordning der her er foreslået, vil vise sig at blive det, vi og andre har kaldt for en direktørordning, og det er jo ikke meningen. Det var meningen, at det skulle være en virkelig medarbejderordning med medarbejderaktier for den store masse af medarbejdere. Sådant har jeg i hvert fald forstået tankegangen bag det, som bl. a. de konservative har fremført om medarbejderaktier. Derfor har vi stillet et ændringsforslag, som vi synes er helt rimeligt, gående ud på, at der også bliver en overgrænse, nemlig på 50.000 kr., således at man kan tegne medarbejderaktier inden for en årsløn op til 50.000 kr., men hvad der ligger derudover kan man ikke tegne medarbejderaktier for. Det har man altså ikke villet gå med til fra de tre regeringspartier, og vi kan derfor ikke tage noget medansvar for denne del af lovforslaget.

Vi vil ikke stemme imod lovforslaget ved tredje behandling, for der er andre dele i dette lovforslag, som vi ikke vil gå imod. Vi kan tiltræde finansministerens ændringsforslag om skattefrihed for naturalydelse og kostpenge til værnepligtige, som i realiteten er en videreførelse af den nugældende ordning, og vi kan selvfølgelig tiltræde forslaget om skattefrihed for erstatningerne til de thalidomidskadede børn; det er en selvfølge. Endelig kan vi også tiltræde finansministerens ændringsforslag, der er stillet uden for betænkningen, om at ændre ligningsloven, så de finansieringstilskud, der ydes af Dagspressens Finansieringsinstitut, bliver helt ligestillet med investeringstilskud i henhold til egnsudviklingslovens § 11.

Må jeg til slut sætte en meget kraftig streg under det tilsagn, som finansministe-

[Grünbaum.]

ren har givet i betænkningen vedrørende forskudsansættelserne for 1972. Finansministeren siger her, at han vil opfordre de kommunale myndigheder til at lægge megen vægt på gennemførelse af den revision, der er et led i ordningen, når 1971-selvangivelserne kommer, således at indkomstgrundlaget for den foreløbige beskatning i 1972 i så høj grad som muligt kommer til svare til den indkomst, der kan forventes i 1972. Det er jo det, det drejer sig om. Spørgsmålet er, om man ved den automatiske forskudsansættelse, man nu vil gennemføre, og som vi er enige i at man bør gennemføre — man kan ikke blive ved med forskudsregistreringerne — opnår en rimelig ordening. Jeg er ked af, at jeg skal trække dette spørgsmål frem i dag. Vi har jo tidligere haft en voldsom debat om dette problem med A- og B-skatteyderne og spørgsmålet om ligestillingen af skatteyderne, og man burde for længst have sikret sig den hjemmel, som finansministeren påstår han ikke har i kildeskattelovens § 54. Finansministeren og jeg er uenige på det punkt. Vi mener, der er hjemmel til det. Muligvis ikke til at fastsætte én enkelt procent, men det har heller aldrig været min hensigt, at man skulle arbejde med én enkelt procent; der kan være områder, hvor det ikke vil være forsvarligt. Jeg nævnte i sin tid, da vi drøftede det i 1968, landbruget, fordi landbruget i 1967 var i vanskeligheder; i sådanne tilfælde kunne man fastsætte en lavere procent.

Finansministerens eget ekspertudvalg — et udvalg, som skal forbedre kildeskatteloven, det hedder vist oven i købet udvalget til forbedring af kildeskatteloven — har til finansministeren fremsendt et forslag om, at man skulle tage selvangivelserne, som de nu var, og så forhøje dem med en eller anden procent, og man foreslår 15 pct. Jeg synes, det er et ganske fornuftigt forslag, man dér er kommet med. Men det har finansministeren kasseret. Det er det første forslag overhovedet; så vidt jeg ved, der kommer fra dette høje ekspertudvalg, som finansministeren selv har nedsat, og det første, der sker, er altså, at dets forslag simpelt hen bliver kasseret af finansministeren.

Kommunerne har været inde på lignende betragtninger i den henvendelse, de rettede

til finansministeren, hvor de også pegede på, at man kunne forhøje med en sådan procent. Alle disse skatteteknikere og alle disse sagkyndige sætter man altså uden videre til side. Jeg kan ikke udlede andet deraf end det rent politiske, at man vil simpelt hen ikke. Finansministeren vil ikke bruge den regel, som er indeholdt i § 54, og hvorefter man kunne opnå en ligestilling eller et bedre forhold mellem skatteopkrævningen for lønmodtagerne og de selvstændige.

Jeg må gentage, at jeg mener den politik, regeringen fører på dette område, er lønmodtagerfjendtlig, den er rettet imod lønmodtagerne. Det er jo arbejdsmanden, der kommer til at betale for det her, for at bruge finansministerens eget udtryk i Ekstra Bladet, hvor finansministeren påstod, at det var af hensyn til arbejdsmanden, at man ikke ville gøre det. Nej, det er arbejdsmanden, der kommer til at betale det, og det er folkepensionisterne, som med deres ekstraindtægter kommer til at betale for det, mens en meget stor del af de selvstændige og en del af lønmodtagerne, nemlig de, der ligger oppe på de højeste lønninger, får en skattecredit. Det er meget store beløb, det drejer sig om. Hvis det går, ligesom det gik i 1970, så er det forfærdeligt, da fik de selvstændige en skattecredit på ca. 2 milliarder kr. Det var medvirkende til, at finansministerens og regeringens finanspolitik blev slået i stykker. Det er en af årsagerne til, at denne finanspolitik ikke virkede. Lønmodtagerne måtte have så meget højere udskrivningsprocenter, for de skulle også dække de 2 milliarder kr. ind. Det kan man ikke helt sige nu, fordi vi får restskatterne ind, men det bliver da ligegodt en uretfærdighed, at man kører videre med en ordening, hvorefter de selvstændige erhvervsdrivende som hovedregel skal lignede efter 1970-indtægten, og så skal det revideres når 1971-selvangivelserne kommer ind og hvis der i øvrigt i deres forskudsregistrering fra i år er ting, der taler derfor, men ellers ikke.

Vi har kun finansministerens udtalelser her til betænkningen at holde os til, og det vil jeg altså gøre. Det er finansministerens personlige ansvar som finansminister, at der nu ikke sker det samme, som der skete i 1970, hvor lønmodtagerne måtte betale en så meget højere skat for at dække de 2 milli-

[Grünbaum.]

arder kr. ind, som finansministeren dengang forærede de selvstændige erhvervsdrivende i skattekredit.

Man burde have skaffet sig hjemmel. Finansministeren har henvist til, at der ikke var hjemmel i kildeskatteloven til at lave det rigtigt; så burde man have skaffet sig den hjemmel. Det viser sig nemlig, at det, finansministeren sagde til os i udvalget om, at der ikke havde været tid til det, jo ikke er ganske rigtigt. For det viser sig jo, at det forslag, der kom fra disse meget sagkyndige — det går jeg ud fra de er, når finansministeren har nedsat det udvalg — stammer fra den 1. marts. Den 1. marts er det forslag fremsat. Der har været rigelig tid for finansministeren til at skaffe sig den hjemmel, som han siger han ikke har. Nu er det for sent, men jeg må endnu en gang understrege den udtalelse, finansministeren har givet til betænkningen, og vi må i givet fald vende tilbage til dette spørgsmål, hvis det viser sig, at lønmodtagerne endnu en gang bliver sorteper i dette spil.

Haunstrup Clemmensen: Jeg vil gerne først, på samme måde som jeg havde lejlighed til at gøre det på mit partis vegne ved første behandling, have lov til ganske klart at understrege, at alle i denne sal naturligvis er enige om af al evne at bremse og standse unddragelser inden for skattelovgivningen. Selv om vi nu også under denne debat har en diskussion om 40 pct. i forhold til 50 pct. og om andre enkeltheder og ændringsforslag, hersker der ingen principiel uenighed på dette område, og det ved jeg da også at oppositionens ordførere er så redelige at de vil bekræfte. Det er ikke sådan, at den ene gruppe af folketinget siger: det er helt i orden, at de smarte unddrager sig så meget som muligt, og at andre er de etisk højtstående. Vi er på dette område alle under anklage og har alle den samme vilje til at bremse alle de unddragelser, vi overhovedet magter.

For det andet vil jeg gerne have lov at

gøre den bemærkning, at jeg synes, det er naturligt og rigtigt, at der nu i enighed er truffet realitetsbeslutning om at vente med fastsættelse af udskrivningsprocenten til september, således at man til den tid har en bedre mulighed for at vurdere den økonomiske udvikling, se, hvor stort et kasseoverskud der er behov for, og på det grundlag — forhåbentlig også i enighed — fastsætte en udskrivningsprocent. Det er dog inden for de senere 12, 13, 14 måneder lykkedes også for socialdemokratiet at erkende, at en vis udskrivningsprocent omkring de 91, som vi har haft i indeværende år, vel ikke er sagligt uforsvarlig.

For det tredje vil jeg gerne have lov til at gøre nogle bemærkninger vedrørende den beslutning, der er truffet om, at forskudsregistreringen nu i princippet skal ske på en lettere måde. Derved har man utvivlsomt imødekommet et meget stort ønske hos borgerne, men også et stort ønske hos kommunerne. Også her vil jeg i og for sig lægge vægt på, at man fra oppositionens ordførers side erkendte, at der ikke blandt regeringspartierne er noget som helst ønske om, at én gruppe af skatteborgere, f. eks. B-skatteyderne, skal slippe lempeligere end A-skatteyderne, skal have en skattecredit i modsætning til andre. Blot man kan læse indenad, fremgår det så tydeligt, at det simpelt hen ikke kan skrives tydeligere på dansk, at der hos finansministeren med tilslutning fra udvalget er en ganske klar vilje til at følge indkomstudviklingen og ikke mindst på basis af selvangivelserne for 1971 at føre forskudsberegningerne for 1972 op til det rigtige, så vidt man overhovedet kan bedømme det. Jeg beder altså om — det kunne måske være nyttigt efter den megen tid, hr. Grünbaum anvendte på dette spørgsmål — at det erkendes, også fra hr. Grünbaums side, at der ikke er noget ønske om, at forskudsligningen skal være særlig lille, men heller ikke særlig høj, for en eller anden gruppe af borgere. Der er et ønske om, at man kommer så nær til den faktiske indtjening som overhovedet teknisk muligt;

[Hannstrup Clemmensen.]

derom er vi i princippet enige, og det er dog altid noget.

Spørgsmålet er dernæst, hvordan denne enighed udmønter sig i praksis. Finansministeren har lovet over for de kommunale myndigheder at indskærpe denné vilje fra folketingets side på dette område, og jeg vil meget gerne understrege — for man kunne få det stik modsatte indtryk af hr. Grünbaums udtalelser — at der i hvert fald i den nugældende lov, i kildeskattelovens § 54, ikke er en generel hjemmel til for alle kvindefødte at forhøje indkomstansættelserne f. eks. med 15 pct., eller hvad ved jeg. Det er muligt, at man i kraft af den lov kunne gøre det for enkelte grupper, for enkelte erhverv, men generelt for alle landets borgere at gøre noget sådant er der rent faktisk ikke hjemmel til. Jeg erindrér da heller ikke, at hr. Grünbaum, der dog meget nøje har fulgt disse problemer og den udvikling, der har været, har stillet konkret forslag om, at en sådan hjemmel skulle gennemføres — hr. Grünbaum har jo i flere år haft lejlighed dertil — han behøvede ikke at vente på nogen kommissionsundersøgelse i så henseende eller noget udvalgsarbejde eller gruppearbejde. Kunne vi derfor ikke på dette område i hvert fald medgive hinanden, at motiverne renhed trods alt er i orden, at der er en vilje til i det omfang, det overhovedet er teknisk muligt, at gennemføre det, der må være kildeskattens idé — jeg er lige ved at sige dens eneste virkelig gode idé — nemlig at det skal være samtidighed, der er grundlag for beskattningen, og det må naturligvis betyde, at ligningen kommer så nær ved den faktiske indtjening som overhovedet muligt.

Dernæst vil jeg gerne have lov at gøre nogle bemærkninger vedrørende de tre konkrete lovforslag, vi nu er nået til andenbehandlingen af.

Først er der spørgsmålet om lov om særlig indkomstskat. Det er vel naturligt, at der ikke er grund til at gøre så mange bemærkninger på de områder, hvor vi er enige, selv om der kan være grund til at klappe med flaget i den anledning og sige, at det dog også her er væsentligt, at man på en række områder i princippet kan være enige om, efter hvilke fremgangsmåder en sådan lovgivning skal udformes.

Der er spørgsmålet om forskellen mellem regeringspartierne og oppositionen vedrørende beskatningsprocenten i lovens § 9, stk. 1, hvor regeringspartierne fastholder finansministerens forslag om en stigning fra 30 pct. til 40 pct., hvorimod man fra oppositionens side siger, at det er for lidt, vi må hellere op på 50 pct. — og hr. Grünbaum har jo anført en række argumenter for at nå op herpå.

Jeg vil gerne for det første henlede opmærksomheden på bilag 1 i besvarelsen af spørgsmål 1 og 2, hvor der ganske udførligt fra embedsmænd holdt er givet en, synes jeg, saglig og god begrundelse for, at man er nået til de 40 pct. Jeg går ud fra, at hr. Grünbaum vil være den første til at erkende, at da man i en socialdemokratisk domineret regering i 1958 fastsatte de 30 pct., var det gjort sagligt og redeligt og ud fra de smukkeste motiver; det drister jeg mig end ikke til at betvivle, endside rejse som et konkret spørgsmål. Men hvis de 30 pct. var det rigtige dengang, synes jeg, det fremgår med al ønskelig klarhed, at de 40 pct. må være det nærmeste runde tal, vi i dag skal stræbe imod.

Jeg går ud fra, at hr. Grünbaum er ganske opmærksom på, at en væsentlig del af disse særlige indkomster er indtjent over en årrække, og at der derfor også må tages et vist hensyn til dette forhold, når de skal beskattes inden for et enkelt år, nemlig når den pågældende indtægt rent faktisk er konstateret. Derfor må det være naturligt at sige, at de 40 pct. er udtryk for en rimelig og velbegrundet ajourføring, og at det for det allerstørste flertal af borgerne må være det, der rammer på den måde principielt, som opposition og regeringspartier er enige om.

Jeg synes også, det er naturligt, at man er nået frem til at foreslå en forhøjelse af bundfradraget fra 1.000 kr. til 3.000 kr., og jeg håber derfor, at det ikke stiller sig an på en sådan måde, at oppositionen mener, regeringspartierne intet vil på dette område. Vi kan være uenige om, hvordan procenterne skal beregnes, men principperne er vi enige om, og jeg synes altså, der er givet en saglig god begrundelse for de 40 pct.

Derimod er jeg ganske enig med hr. Grünbaum — hvis det ikke gør ham utryg — i hans synspunkter vedrørende SF's æn-

[Haustrup Clemmensen.]

dringsforslag på dette område angående parcelhuse, der sælges til én pris af 350.000 kr. eller derunder. Jeg går ud fra, at hvis denne regel blev gennemført, ville der komme en del salg på 349.000 kr. og forskellige andre pudseløjerligheder; allerede af den grund synes jeg, at en sådan bestemmelse ikke er saglig velbegrunderet. Man må vel også erkende — det kan heller ikke være ukendt for forslagsstilleren — at der er et forskelligt prisniveau forskellige steder i landet, og at 350.000 kr. ikke betyder det samme i kvadratmeter, etagemeter eller på anden måde i den ene del af landet som i den anden del af landet. For at stille borgerne ens skulle man altså også fastsætte forskellige beløb i forskellige dele af landet; det ville dog vist ikke være rimeligt. Jeg skal anbefale at stemme imod det pågældende ændringsforslag.

Jeg synes, det er naturligt og rigtigt at glæde sig over, at der vedrørende forslaget om ændring af afskrivningsloven, først og fremmest vedrørende skibsproblemerne, dog i hvert fald er et betydeligt flertal, og at socialdemokratiet også mener, at kunne være medindstillende på dette område. Jeg synes, det er en bedre ordening, man under udvalgsarbejdet har fundet frem til, end den oprindelig foreslåede; det er et eksempel på, at det arbejdende folkestyre altså også kan være det samarbejdende folkestyre.

Det af socialistisk folkeparti stillede ændringsforslag om at afskaffe al forskudsafskrivning har hr. Grünbaum gjort nogle bemærkninger om; som jeg stort set kan tilslutte mig. Jeg synes ikke, at dette meget vidtgående ændringsforslag bør nyde fremme.

Endelig er der spørgsmålet om medarbejderaktier; dér må jeg vist bekende, at det konservative folkeparti har en anden grundindstilling på dette område, end i hvert fald socialistisk folkeparti har; når man fra SF's side i betænkningen taler om, at ordningen for den menige arbejder kan betyde en uheldig binding til virksomheden og udnyttelse af hans sparemidler, er vi ganske uenige. Jeg tror ikke, at dette lovforslag — heri er jeg enig med hr. Grünbaum — er af nogen skelsættende karakter, og at ordningen kan løse spørgsmålet om økonomisk demokrati og medarbejderindflydelse, men jeg

tror, det er et skridt i den rigtige retning, og vi er derfor principielt ganske uenige med SF i den indstilling, der her kommer til udtryk.

Det socialdemokratiske ændringsforslag om at lægge en, hvad skal vi sige, sygekassegrænse eller lignende midt ind gennem dette område, mener vi ikke er rimeligt; her må det vel gælde, at også mennesker med en årsindtægt over 50.000 kr. kan der være grund til at behandle på samme måde som aktionærer. I øvrigt mener vi, at der er grænser af den art nok i den danske lovgivning; det gælder ikke så meget om at få flere.

Selve grundideen med en yderligere udvidelse af ejendomsretten og med i større og større udstrækning at ligestille medarbejdere med aktionærer er i hvert fald efter konservativ opfattelse en både sund og rigtig tanke, som vi meget gerne medvirker til yderligere støtte og udbredelse af.

Jens Foged: Under udvalgsbehandlingen har afskrivningsreglerne været særdeles grundigt bearbejdet og diskuteret, vel nok ud fra den betragtning, at afskrivningsloven danner et særligt grundlag vedrørende investeringer i erhvervene og derfor får betydning for beskæftigelsesforholdene inden for de enkelte erhverv og for øvrigt også inden for de enkelte egne.

Ved lovforslagets første behandling var det specielt problemet omkring afskrivning på skibe, der blev drøftet. Utilsigtede afskrivningsmetoder synes at være fremkommet specielt på coasterområdet, og der er i den anledning nu foreslået en ændring, som jeg hilser med tilfredshed. De nye regler, som man under udvalgsarbejdet fandt frem til, vil være åbenbart lettere at administrere, og vi i venstre tiltræder disse regler. Man viderefører ved disse regler et princip, som vi har inden for handel med fast ejendom, nemlig at hvis man har ejet en ejendom i mere end 2 år, vil fortjenesten være at betragte som noget, der skal beskattes efter loven om særlig indkomstbeskatning; mens man, hvis man handler inden 2 år, ligesom er indrulleret i ejendomshandlernes kreds, og så er der tale om erhverv. For skibenes vedkommende bliver det en 5 års regel, der går på dette, at hvis man handler inden de første fem år, er det indkomst, så bliver man altså betragtet som en slags handels-

[Jens Foged.]

mand, eventuelt spekulant, og så skal for-tjeneste beskattes som indkomst, men hvis 5 års grænsen er overskredet, er det et erhverv, en rederivirksomhed eller et fiskerierhverv; der er altså tale om et redskab i erhvervet, og afskrivningsreglerne skal da naturligvis være de almindeligt gældende regler. Vi har i udvalget fundet det rimeligt, at disse regler får gyldighed fra den 11. maj 1971; på det tidspunkt var offentligheden bekendt med, at disse regler skulle gælde, mens de før dette tidspunkt ikke kunne vide, under hvilke vilkår de egentlig handlede; derfor finder vi, at den 11. maj 1971 er en rimelig dato at indsætte.

Der foreslås opretholdt forskudsafskrivning på skibe, hvad jeg hilsner med tilfredshed. Vi kan ikke tiltræde det af hr. Ømann stillede ændringsforslag ud fra den betragtning, at også forskudsafskrivning har betydning for investering, specielt i fiskerierhvervet. Der kan opstå forhold, hvor fiskere under særlig heldige omstændigheder får en god indkomst, og disse fiskere, specielt de unge fiskere, vil da være i den situation, at de gerne vil arbejde henimod at blive selvstændige erhvervsdrivende, have deres egen fiskerkutter; i så tilfælde kan altså en forskudsafskrivning træde ind i billedet, så de på den måde medvirker til at selvstændiggøre erhvervet, til at udvide erhvervet, til at vedligeholde coasterflåden eller fiskeriflåden i nødvendigt omfang. For nu skal vi jo ikke tro, at hver gang der er tale om afskrivningsregler, er det misbrug alt sammen; tværtimod må vi konstatere med tilfredshed, at den større flåde, vi har i dag, end vi havde for år tilbage, er et gode for landet som helhed. Det er ikke misbrugene, der har været det altovervejende; det er noget, man har været nødt til at tage op til drøftelse, men det er ikke noget, der i høj grad har generet, når det kommer til stykket.

Med hensyn til lovforslaget om særlig indkomstskat har udvalget diskuteret administrationen af nogle regler, der ville komme, fordi vi nu deler det op i to dele. Disse regler drejer sig særlig om landbrugs-ejendommene, hvortil der hører skovbrug. Skovbrug ville jo komme ind under de skærpede beskatningsregler, men hvis der, hvilket er tilfældet med mange landbrugsejendomme, er skovbrug og landbrug sammen,

vil man, har finansministeren over for udvalget oplyst, tage det hensyn, at hvis der er mindre end 10 ha skov, vil ejendommen blive administreret, som om det var en samlet landbrugsejendom; det vil lette administrationen. Personlig havde jeg helst set, at vi var kommet noget højere op, med hensyn til arealet for skov, bl. a. ud fra det kendskab, vi har til de jyske og måske specielt vestjyske forhold, hvor skovarealerne, endda ofte dårlige skovarealer, hedearealer, som ikke har været alt for givtige, ofte er større, men priserne på disse skovarealer holder sig nok også på en sådan måde, at der simpelt hen ikke bliver tale om beskatning, så det kan vel gå an.

Hvad angår socialdemokratiets og SFs forslag om at forhøje beskatningsprocenten i § 9, stk. 1, fra 40 til 50, er venstre ikke enig i dette; som hr. Haunstrup Clemmensen udtalte, må der være en vis rimelighed i forhøjelsen fra 30 pct. til 40 pct.; når administrationen ved nøje gennemregning af tallene er kommet til det resultat, at den gennemsnitlige indkomstskat er 39,3 pct., så må 40 være et tal, der ligger så nær det rimelige for gennemsnitsbeskatning, at det også kan benyttes i dette tilfælde. Det er rigtigt, at en sådan engangsindtægt fremkommer som følge af, at man i nogle år altså ikke har haft nogen indtægt på dette område. Så fremkommer den på én gang, men den ville jo ellers være fremkommet år for år på en sådan måde, at den skulle beskattes med den normale indkomstbeskatning; og derfor er sammenligningen rimelig.

Vi kan også tiltræde den foreslåede forhøjelse fra 1.000 kr. til 3.000 kr., hvad angår retten til fradrag i særlig indkomst. Det er en almindelig ajourføring, som må være rimelig; efter at vi i så mange år har kørt med de 1.000 kr., vil grænsen 3.000 kr. i dag være rimelig. På dette område er skæringsdatoen sat til den 1. januar 1971 ud fra den betragtning, at denne regel skal benyttes hele indkomståret. Også det finder vi rigtigt og rimeligt, for der kunne være forhold her med hensyn til indkomståret, der netop gør det rigtigt, at det ikke deles op midtvejs.

Ændringsforslaget, som er stillet af hr. Ømann, vedrørende beskatningen af fortjeneste ved salg af parcelhusene vurderer vi på nøjagtig samme måde som hr. Grünbaum og hr. Haunstrup Clemmensen;

[Jens Foged.]

en regel som den foreslåede vil ikke være rimelig, og handel med en- og tofamiliehuse, måske mest enfamiliehuse, er ofte et led i flytninger, undertiden også i forflytninger. Jeg har lagt mærke til, at når der sker udflugtning til Ålborg, eventuelt til andre byer i det nordlige Jylland, som det er sket nu de seneste år, har man brugt som begrundelse for ikke at flytte med, at det var vanskeligt at skaffe bolig. Endnu vanskeligere vil det da blive, hvis man lægger skat på boligen. Jeg finder derfor, at det vil genere egnsudviklingen, hvis man går over til at beskatte på disse områder, og jeg finder det rimeligt med de regler, vi har i dag, hvor man ikke har vanskeliggjort rokeringer fra landsdel til landsdel; det bør man ikke gøre.

Hvad angår ligningsloven, har man taget problemet op vedrørende de værnepligtiges kostforplejning; vi finder det rigtigt, at der indføres skattefrihed for de beløb, der i den anledning bliver udbetalt til de værnepligtige. Det gælder også naturalieydelse af anden art, og det gælder hjemsendelsespenge. De værnepligtige, der på den måde af samfundet er blevet sat til noget, har fået en pligt pålagt, skal naturligvis ikke skattemæssigt behandles hårdere, end rimeligt er, og på dette område må vi finde at ordningen her må efterfølges af denne fritagelse.

Hvad angår medarbejderaktier, finder vi, at det ændringsforslag, som er stillet af socialdemokratiet om en grænse på 50.000 kr., ikke er rimeligt. Venstre finder, at en begrænsning er unødvendig. Investering i produktionsvirksomheder og dermed i øget tilknytning til arbejdspladsen er i almindelighed en gevinst for alle parter, og begrænsninger bør næppe indføres; måske skal jeg tilføje: næppe indføres, før en eventuel praksis — for det er jo noget nyt, vi vedtager her — skulle vise uheldige forhold i så henseende; i så fald kan vi tage problemet op til ny drøftelse, men jeg kan faktisk ikke se, hvordan disse uheldige forhold skulle opstå. Venstre finder, at mulighederne i starten af denne lovgivning bør være uden noget som helst loft.

Finansministeren har over for udvalget oplyst, at udskrivningsprocenten vil blive fastsat på et senere tidspunkt, og det tiltræder vi; vi finder, det er rimeligt under de givne forhold.

Da der er faldet bemærkninger vedrørende forskudsansættelserne, vil jeg også gerne i den forbindelse sige nogle få ord. Vi finder det rimeligt og rigtigt, at vi får en sådan lempelig ordning, som det nu forsøges at gennemføre. Indkomståret 1970 bliver benyttet som grundlag for bedømmelsen. Borgerne kan ganske vist — og jeg vil opfordre borgerne dertil i videst mulig udstrækning — hvis de ved, at der er sket forhøjelser, selv anmode om at få forskudsskema udleveret, og jeg har forstået på finansministeren, at man i administrationen vil gøre, hvad man kan, for at dette skema til frivillig forskudsregistrering bliver lettest muligt at få i hænde, at man vil forsøge eventuelt at have skemaet liggende i banker og sparekasser; hvorvidt finansministeren har truffet aftale i så henseende, ved jeg ikke, men jo lettere jo bedre. Indkomstanstættelsen vil for den enkelte borger til en vis grad blive på eget ansvar, og det er bedst for borgerne, når vi nu har disse beskattingsforhold, at grundlaget bliver så rigtigt som muligt.

Det er en udbredt opfattelse, at den skattecredit, man får ved for lav indkomstanstættelse, er en kredit af væsentlig betydning. Det er jo ikke rigtigt. Den procent, der lægges på efterbetalingen, er af en sådan størrelsesorden, at det er en skat, der ligner vekselrenter — og vekselrenter, som ikke må trækkes fra; derfor er det en misforståelse, hvis befolkningen tror, at denne skattecredit har nogen væsentlig betydning på lang sigt. Det kan den måske have i enkelte tilfælde, men på lang sigt og i al almindelighed har den det ikke.

Forslaget om en generel forhøjelse med 15 pct., som var inde i billedet på et tidligere tidspunkt, finder jeg ikke rimeligt, jeg finder det heller ikke rimeligt efter § 54 i kildeskatteloven. Jeg mener, en generel og en kollektiv forhøjelse vil være urigtig. Der er så store svingninger i indkomstforholdene i dette land, måske mest for de unge, men også til en vis grad for de ældre, at disse svingninger bør de unge såvel som de ældre selv registrere og ikke ved et påbud få lagt 15 pct. eller en hvilken som helst anden procent på.

Vi kan anbefale, at skattemyndighederne, de lignende myndigheder, giver hver enkelt sag en nøgtern behandling, også med forhø-

[Jens Foged.]

jelser, om dette er nødvendigt, og som de jo har magt til, og, når der er rimelighed i en sådan forhøjelse, at borgeren da lader dette tal blive stående.

Der er for øvrigt, finder jeg, måske næsten for stor en magt lagt i hænderne på disse myndigheder, idet der ingen klageinstans findes. Jeg har tidligere sagt, at hvis der var tale om urimelige forhøjelser, så burde der være en klageinstans, men det er der ikke. Den eneste klageinstans, der findes, er den højtærede finansminister, og det er lidt højt at gå med en enkelt borgers skattesag i al almindelighed, så jeg ville egentlig hilse med tilfredshed, at man nok forhøjede, når man fandt det rimeligt, men hvis borgeren fandt, at det var urimeligt, var der en klageinstans på et lidt lavere niveau. Men tiden vil jo vise, hvor nødvendigt det er.

Som sagt, vi kan tiltræde de af finansministeren stillede ændringsforslag, men må anbefale at stemme imod de af mindretallene stillede ændringsforslag.

Niels Helveg Petersen: Baggrunden for den diskussion om forskudsregistreringen, som rejses igen ved denne lejlighed, efter at vi jo har været igennem den nok så mange gange i de seneste år, er den aftale, som er truffet mellem finansministeren og kommunerne om, at man kan undvære forskudsskemaerne og til gengæld indrette sig på anden måde med forskudsregistreringen for 1972. Det siges i betænkningen, at man vil tage sit udgangspunkt i 1970-indkomsten, men at man vil opfordre de kommunale myndigheder til at lægge megen vægt på gennemførelse af en revision, især for så vidt angår skatteydere med høje indkomster og selvstændige erhvervsdrivende, for at man kan få et indkomstgrundlag, derså vidt muligt kommer til at svare til den endelige indkomst i 1972. Jeg mener, at med de bemærkninger, der er gjort i betænkningen om instruksen og aftalen med kommunerne, har man trykthed for, at der vil blive gjort et virkelig alvorligt forsøg på at få ansættelserne bragt i overensstemmelse med den forventede indkomst, og jeg tror derfor, at de bekymringer, som er kommet frem, er overflødige.

Jeg må dog minde om, at problemet i år er væsensforskelligt fra problemet det første år under kildeskatten. Det første år under

kildeskatten var der ikke, sådan som hr. Grünbaum sagde, tale om, at finansministeren forærede nogen noget; der var tale om, at systemet måske forærede nogen noget, fordi opkrævningen af skat af selvstændige erhvervsdrivende jo er en anden end af lønmodtagere under kildeskattesystemet, hvilket hr. Grünbaum ved bedre end nogen. Problemet er et andet nu. Nettoforskydningen bliver ikke af det omfang som det første år, hvor vi alle sammen var klar over, at der var et problem. Problemet er ikke helt så stort nu, hvor der er tale om, at restskatterne samtidig indløber. Men hvad enten problemet er stort eller lille, er jeg fuldt ud tilfreds med de bemærkninger, finansministeren har gjort, også tilfreds med den aftale, der er kommet i stand, og som gør, at man kan undgå forskudsskemaerne; jeg synes dog, man bør bemærke, og at hr. Grünbaum burde have hæftet sig mere ved, at denne aftale jo muliggør, at man kan undvære forskudsskemaerne.

Hvad angår udskrivningsprocenten, skal jeg ikke gøre bemærkninger om dette spørgsmål. Vi vender jo efter den aftale, der er truffet mellem partierne, tilbage til det i september måned.

Kapitalvindingsskatten har i mange år været et meget omstridt spørgsmål. Vi gennemfører nu en forhøjelse af satsen fra 30 pct. til 40 pct. Jeg mener, det er rigtigt, at der nu sker en forhøjelse af satsen. Satsen 30 pct. har været gældende i lang tid, og der er sket meget på det beskatningsmæssige område siden; personbeskatningen er blevet stærkere, spændingen imellem beskatningen af kapitalgevinst og beskatningen af arbejde er derved blevet større, og derfor er en ajourføring rigtig.

Man kan jo altid diskutere, hvor satsen skal ligge. Jeg tror alt taget i betragtning, at forhøjelsen fra 30 til 40 pct. er rigtig og rimelig, men samtidig må vi erkende, at det er et meget stort problem og føles som et stort problem i mange befolkningskredse, at det stadig væk, selv efter forhøjelsen til 40 pct., vil være sådan, at det for masser af skatteydere er, skal vi sige billigere at få en kapitalgevinst, end det er at tjene nogle ekstra penge. Det føles som et problem, og derfor mener jeg, at man fortsat bør have dette felt under observation; måske kan der ved anden lejlighed og efter grundig forberede-

[Niels Hølvæg Petersen.]
 delse ske en mere gennemgribende revision af beskatningen af kapitalgevinster. Der er jo en spænding imellem niveauet for indkomstbeskatning og kapitalgevinstbeskatningen. Det har der altid været, og jeg tvivler på, at man kan udrydde denne spænding; medmindre man griber til ganske drastiske midler.

Faktisk tvivler jeg på, at man kan udrydde spændingen imellem kapitalgevinstbeskatningen og indkomstbeskatningen, som hr. Grünbaum jo hæftede sig meget ved, medmindre man laver en løbende kapitalgevinstbeskatning; faktisk løbende anslår gevinsten på kapitalgoder og bringer den til beskatning på samme måde, som man beskatter en arbejdsindkomst. Jeg tror, det er den eneste måde, man kunne lave en fuldstændig parallelitet på, og jeg tror, enhver vil kunne se, at en sådan fremgangsmåde ville være behæftet med overordentlig store vanskeligheder både af teknisk art og ikke mindre af psykologisk art. Vel vil vi gerne indsnævre spændingen imellem disse former for beskatning, men vi må på den anden side se i øjnene, at en fuldstændig parallelitet ikke er mulig; hvilket altså heller ikke var tilfældet i hr. Grünbaums tid som finansminister, og hvilket hr. Grünbaum jo heller ikke selv stiller forslag om.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale forhøjelsen fra 30 pct. til 40 pct., som jeg mener er rigtig og er en tilfredsstillende udvikling.

Den utilsigtede udnyttelse af forskudsafskrivningerne for coasters satte jo en vældig diskussion i gang; ikke mindst de annoncer, der var i dagspressen, bidrog stærkt til at skabe debat om denne form for forhåndsaftskrivning. I mellemtiden er det vel blevet almindelig fornemmelse, at problemet allerede er ved at aftagte, fordi konjunkturerne for denne form for skibsart ikke er, hvad de har været, og hele problemstillingen derfor ikke er så aktuell mere. Det er endda sådan, har jeg i hvert tilfælde forstået, at en del af de mennesker, som i tidens løb har sat deres penge i coasters, netop i disse måneder konstaterer, at det ikke var den store fidus, som de måske troede en overgang.

Men det er en og for sig ikke det, jeg her skal beskæftige mig med, men spørgsmålet om, hvorledes man indretter disse afskriv-

ningsregler på en sådan måde, at muligheden for misbrug bliver den mindst mulige. Her var der fra regeringens side fremsat forslag, som dels indsnævrede afskrivningsgrundlaget det første år, dels medførte, at der blev tale om indkomstbeskatning, hvis der var færre end 4 anparter. Under udvalgsarbejdet er der blevet enighed om en anden ordning, en 5 års regel, som har været omtalt af flere ordførere. Hr. Grünbaum var inde på den allerede under første behandling, og der blev også fra anden side givet tilslutning til, at man gerne ville se på tanken. Jeg tror, der er en meget reel mulighed for, at denne 5 års regel vil løse det problem, som bør løses i denne sammenhæng, og selv om der altså er tale om en mildning af hele det system, der var foreslået fra regeringens side, vil jeg anbefale det, ikke mindst fordi det må erkendes, at 5 års reglen er en betydelig enklere regel at have med at gøre for administrationen end de regler, som oprindeligt var foreslået.

Jeg må afvise de ændringsforslag, der er stillet vedrørende medarbejderaktier. Om disse er det sagt før, og jeg skal gerne gentage det, at de løser ikke noget problem med hensyn til det økonomiske demokrati o. lign., men det skaber en ønskelig ligestilling mellem medarbejdere, og aktionærer, og denne ligestilling synes jeg det i enhver henseende er rimeligt at skabe. Hvis det skulle vise sig, hvad jeg ikke tror, at ordningen vil føre til de resultater, som hr. Grünbaum var inde på, vil der jo være al mulig anledning til at tage sagen op igen.

Det kommende ændringsforslag vedrørende skovene kan jeg anbefale, og det samme gælder de stillede ændringsforslag, for så vidt angår thalidomidydelseerne, naturalieydelseerne og forhøjelsen af den skattefri bundgrænse, hvorimod jeg ikke kan anbefale de ændringsforslag, som er stillet af SF.

Ømann: Egentlig er der ikke megen grund til at spille tid på disse lovforslag, som de fremtræder med flertallets indstilling efter udvalgsbehandlingen. Når der nu alligevel er grund til at sige et par ord, er det først og fremmest, fordi der er stillet et par ændringsforslag, som måske kan gøre billedet lidt mere trøsterigt, men dernæst også fordi disse lovforslag har deres historie. De blev bebudet med brask og bram allerede i okto-

[Ømann.]

ber som et led i indkomstpolitikken, de skulle medvirke til social balance i den forstand, at man beskattede de arbejdsfrie indkomster hårdere, når man nu agtede at holde igen på arbejdsindkomsterne. Jeg tror såmænd ikke, at det er det forhold, at indkomstpolitikken aldeles er faldet på gulvet, der har gjort, at regeringspartierne har sagt, at så kan det også være det samme med den anden side af balancen. Jeg tror såmænd, det hele tiden har været hensigten at komme med disse slag i luften. Jeg synes, det er nødvendigt at sige disse bemærkninger på baggrund af den konservative ordførers ytringer om, at man i princippet i tinget var enig om, at der ikke skulle finde skatteunddragelser og uretfærdigheder sted i kraft af ufuldstændige skatteregler, og at man var villig til efter evne at prøve på at skabe retfærdighed. Så må jeg kun sige, at så må det så sandelig være evnen, det skorter på.

Hvad nu den særlige indkomstskat angår, er der ikke sket nogen selvstændig fremfærd her på dette område, hvor man ellers har en ventil, hvorved indkomster, der beskattes med den højeste marginalskatteprocent, kan forvandles til indkomster, der beskattes med en langt lavere procent. Denne langt lavere procent er i flertalsindstillingen 40. Jeg skal anbefale ændringsforslag nr. 5 om i hvert fald at sætte den op til 50 pct. Nu er det i forvejen en noget amputeret lov, vi her behandler, idet den største kategori af kapitalgevinster holdes fri, nemlig fortjenesten ved salg af villaer. Jeg er da fuldstændig klar over, at vort ændringsforslag om at sætte en grænse ved de 350.000 kr. er meget primitivt. Jeg er villig til mellem anden og tredje behandling at drøfte, om der kan laves et bedre og jævner kriterium. Ellers kan der godt ligge en filosofi i at belønne jyderne, fordi de bygger billigt, og jeg er da klar over, at den for det meste vil få gyldighed her på Sjælland og i egnene omkring København, men det var vel heller ingen skade til. Med hensyn til den bratte grænse, som der er fremsat indvendinger imod, må jeg sige, at der er en anden brat grænse, som man ikke har undset sig for at sætte i denne lov, nemlig de 1.400 m², og det kunne da være, at denne værdigrænse alligevel ville gøre det hele noget mere jævnt. For øvrigt

kan jeg da ikke undlade en bemærkning om, at man fra regeringens side blev præsenteret for nogle grænser i afskrivningsloven, som man i udvalget var fuldstændig enig om at kassere. Når man kom op over visse anskaffelsessummer, skulle der ifølge regeringens forslag anvendes andre afskrivningsregler; det troede man ville standse misbruget med hensyn til coasterederierne.

En egentlig kapitalvindingskat udtalte den radikale ordfører sig om på en sådan måde, at man skulle tro, han var positivt stemt. Jeg synes, der havde været rig lejlighed til at drøfte en reform af kapitalvindingskatten i udvalget; men at tanker om en reform ikke havde kunnet finde fodfæste i udvalgsflertallet, kan der vist ikke herske nogen som helst tvivl om.

Hvad nu afskrivningsloven angår, håber den radikale ordfører, at denne 5 års regel vil hjælpe; men alle og enhver ved vel nok, at det ikke vil både på dette her, at man sætter en sådan 5 års frist. Det viste sig jo også under behandlingen, at man ikke kunne tage fordelene fra coasterne uden at trække andre kategorier ind, som man ikke ønskede at ramme. Men det viser klart, at der kun findes ét middel, hvis man vil afskaffe misbrug; og det er at ophæve denne særlige form for afskrivning, forskudsafskrivningerne, og så eventuelt erstatte dem med en låneordning, hvor der er samfundsmæssigt behov for det. Jeg skal derfor anbefale de ændringsforslag, der går ud på at afskaffe disse forskudsafskrivninger, som jo har et meget bredere anvendelsesområde og koster lønmodtagerne og andre skatteydere langt større midler, end diskussionen om coasterne og trusserederierne lod ane. Jeg skal derfor anbefale ændringsforslagene nr. 2, 7 og 8.

Det tredje slag i luften, medarbejderaktierne, er jo ikke noget, som vil medvirke til økonomisk demokrati, men det åbner en mulighed for skattefrit at tildele friaktier til højere funktionærer. Det kan der i nogen grad bødes på gennem det socialdemokratiske ændringsforslag nr. 5, som jeg naturligvis vil stemme for, selv om jeg i øvrigt ikke vil røre denne ordning med en ildtang.

Ændringsforslaget til ligningslovsforslaget om at holde kostgodtgørelsen til soldater skattefri kan vi naturligvis gå ind for, det er da i hvert fald en administrativ gevinst,

[Ømann.]

ligesom vi kan gå ind for, at thalidomid-
statningerne holdes skattefri.

Må jeg til sidst sige noget principielt om
forskudsligningen, som man her har været
inde på. Jeg synes ikke, det er kommet ty-
deligt nok frem i debatten, at det, det dre-
jer sig om her, er en stærk sondring imellem
erhvervsindtægterne hos på den ene side B-
skatteyderne og på den anden side A-skat-
teyderne. Det spiller jo ingen rolle for fi-
nansministerens indtægter fra lønmodtager-
ne, at han undlader at forhøje med en gene-
rel procent, det kan finansministeren roligt
tillade sig, uden at det går ud over hans fi-
nanspolitiske bestræbelser, for skattetræk-
ket reguleres jo i forhold til lønindkomstens
forhøjelse. Der skal pengene nok komme i
kassen. Men der er en anden befolknings-
gruppe, der kan favoriseres, og det er B-
skatteyderne, for hvem så sandelig fors-
kudsregistreringen er helt afgørende for,
hvad der skal betales i løbet af 1972, og her
er det da helt klart, at en gennemsnitlig for-
højelse på 15 pct. ville ramme bedre end et
udgangspunkt i 1970-indtægter. Så kunne
man bagefter gøre det, som finansministeren
foreslår, reparere individuelt. Men det må
da være rationelt først at tilvejebringe det
mest solide grundlag og så reparere på dette
i de enkelttilfælde, hvor der kunne være
anledning til det, og ikke gå den modsatte
vej og sige: her vil vi lave en individuel re-
paration, eventuelt på grundlag af de selvan-
givelser, der er kommet ind i 1971, når man
meget vel ved, at der ikke er tid til at fore-
tage disse omfattende omregistreringer af
forskudsansættelserne. Jeg kan derfor kun
tage den linje, som finansministeren her har
fulgt, som udtryk for, at den skattecredit,
man indrømmede en ganske bestemt del af
befolkningen, da man indførte kildeskatten,
nemlig B-skatteyderne, skal bevares og
helst udbygges.

Vi diskuterede jo dette, da kildeskatten
trådte i kraft, og vi fik også fra finansmi-
nisteren på det tidspunkt løfte om, at det ikke
var nogen stedsevarende kredit, der her

skulle være tale om, den skulle indsnævres.
Nu ser man altså, at den skal bevares og
helst udvides. Men det stemmer ikke med
det behov, finansministeren har for at føre
finanspolitik. Kan han virkelig undvære den
finanspolitiske virkning, der ligger i disse 1-
2 milliarder kr.? Det skattetryk, man ville
lægge på B-skatteyderne, hvis man pålig-
nede disse 1-2 milliarder kr., ville være ret-
færdigt, og ikke en hund kunne gøre ad det,
for det svarer jo netop til, hvad lønmodta-
gerne skal betale. (*Finansministeren* [Ninn-
Hansen]: Er der hjemmel til det?). Nu spør-
ger finansministeren mig fra salen: er der
hjemmel til det? Nej, det er der ikke nogen
generel hjemmel til, men finansministeren
ved, at vi i udvalget fandt ud af, at der var
udmærket tid til at gennemføre en sådan
hjemmel. Det ville finansministeren imidler-
tid ikke, og det er det springende punkt.
Finansministeren og regeringspartierne øn-
sker at bevare denne kreditfordel. Det er
klassepolitik.

Sigsgaard: Med hensyn til det første af
disse tre lovforslag, lovforslaget om den
særlige indkomstskat, må jeg først gen-
tage fra første behandling, at det er en sær-
deles beskeden skærpe, der er tale om fra
de 30 pct. til de 40 pct., ikke mindst når
man tænker på, at der ikke skal røres ved de
mange urimelige fradrag, der gør kapitalvin-
dingsskatten næsten illusorisk. Heller ikke
gennem S-SFs ændringsforslag om, at man i
stedet for de 40 pct. skulle gå op til 50 pct.,
røres der ved disse fradrag, og det er en
svaghed ved ændringsforslaget, som vi i øv-
rigt kan gå ind for. Ændringsforslagets be-
grænsede rækkevidde fremgår af, at det
skønnes at ville give, så vidt jeg erindrer, 50
mill. kr. mere i kassen på et år. 50 mill. kr.
på et år svarer til, hvad jord- og ejendoms-
værdistigningen beløber sig til på én dag,
så det er jo småkillinger, der her tales om.

Vedrørende SFs ændringsforslag om at
inddrage en- og tofamiliehuse og ejerlejligh-
heder under kapitalvindingsskatten, for så
vidt de handles til over 350.000 kr., vil jeg

[Sigsgaard.]

sige, at det får ikke nogen større praktisk betydning. Ejerlejlighederne er jo alt, alt for dyre i dag, men det er dog alligevel ikke hver dag — det er vist til det yderste sjældent — at der handles ejerlejligheder til over 350.000 kr. Det sker noget tierre for parcellusenens vedkommende, men i det store og hele vil ændringsforslaget være temmelig virkningsløst. I øvrigt bør jo efter min opfattelse hele parcellusområdet og ejerlejlighedsområdet ind under kapitalvindingskatten, så derfor kan vi ikke være begejstrede for dette SF-ændringsforslag; som vi vil afholde os fra at stemme om.

I samme forbindelse bad jeg under første behandling om en undersøgelse af, i hvor høj grad gevinsterne ved udstykning og salg af ejerlejligheder beskattes. Jeg vil godt ved denne lejlighed spørge, hvordan det går med den undersøgelse, om den er i gang, om man agter at gennemføre den overhovedet. Det er yderst groft, hvad der foregår på dette område. Så sent som i går fik jeg refereret en af sagerne. I en gammel ejendom med en husleje på ca. 200 kr. pr. lejlighed — og det vil altså sige, at lejlighederne har en værdi på 20.000-25.000 kr. — sælges lejlighederne nu for 250.000 kr. hver, altså det tidobbelte af deres egentlige værdi. Jeg pegede ved første behandling på, at en række selskaber har specialiseret sig i at gennemføre disse ejendomsslagtninger og så sælge ejerlejlighederne, og jeg pegede på, at de havde meget store milliongevinster på disse transaktioner; jeg nævnte også nogle tal. Jeg synes nok, det var et rimeligt krav, der burde imødekommes, at man sætte ind over for dette og i første omgang i hvert fald undersøgte, hvad der egentlig sker med de store gevinster, der hentes ind. Jeg beder om en kommentar til det spørgsmål fra ministeren.

Vedrørende afskrivningslovforslaget må jeg gentage, at jeg synes, det er et popforslag, idet man kun tager fat på coasterne, mens storrederne beholder deres særfordele. Det er som på det kriminelle område: småtyvene jages, mens de store bagmænd går fri.

Hr. Haunstrup Clemmensen mente at kunne glæde sig over, at ingen ville mistænke ham eller VKR for særlig at beskytte de velaflagte, de besiddende, på andres be-

kostning. Hr. Haunstrup Clemmensen glæder sig lidt for tidligt, for det er vi aldeles ikke enige om. Min opfattelse er, at VKR i næsten al økonomisk lovgivning prøver på at gavne dem, der har, på bekostning af dem, der ikke har, og det har der desværre været rig anledning til at dokumentere med eksempler her fra talerstolen i de forløbne år. Det viser sig også i forbindelse med afskrivningsloven. Hvis det ikke var, fordi man skulle tage dette særlige hensyn til dem, der har, hvorfor gør man så så meget for at bevare forskudsafskrivningerne? Hvem har gavn af forskudsafskrivningerne? Er det ikke dem, der foretager dem? Hvem betaler for deres fordel? Er det ikke de almindelige skatteydere? Forskudsafskrivningerne er altså et tilskud, som de gamle partier tvinger almindelige skatteydere til at give til den store kapital. Så enkelt forholder det sig med den sag.

Nu foreslår SF så forskudsafskrivningerne afskaffet. Det var, hvad VS forlangte ved første behandling, og vi er glade for, at der nu er stillet ændringsforslag om det. Også socialdemokratiet vil opretholde forskudsafskrivningerne, og det synes jeg er meget bemærkelsesværdigt og bør huskes. Det mener socialdemokratiet selvfølgelig, fordi man også i det parti finder det nødvendigt for at få kapitalismen til at fungere, at kapitalen får nogle tilskud, så dens udbytte bliver forøget, sådan at den ikke skulle føle sig fristet til at fortrække til udlandet, hvor vilkårene måske er bedre for den. Hverken socialdemokratiet eller VKR bryder sig om at fortælle, at det er derfor, de vil bevare forskudsafskrivningerne, og derfor valgte de i dag slet ikke at give nogen begrundelse. Ja, der var en enkelt af de borgerlige ordførere, der antydede, at forklaringen var den, jeg giver her, og der er heller ikke nogen anden mulig forklaring.

Vedrørende forskudsafskrivningerne rejser der sig et andet spørgsmål, som jeg drog frem ved første behandling, og da var det rimeligt nok, at det ikke var muligt uden varsel at give et svar. Spørgsmålet var: er det rigtigt, når det forskellige steder hævdes, at såfremt Danmark kommer i fællesmarkedet, skal forskudsafskrivningerne udstrækkes til at gælde for alle erhvervslivets områder, eller er det ikke rigtigt? Det er den

[Sigsgaard.] slags små, enkle spørgsmål, som på indeværende tidspunkt bør kunne besvares, og jeg håber at kunne få et svar i dag.

Endelig er der lovforslaget om medarbejderaktier. Det har til formål at narre de ansatte til at begrænse deres forbrug, så virksomhederne på en let måde kan skaffe sig kapital, uden at de ansatte får nogen indflydelse alligevel. Det havde den radikale ordfører så evig ret i. Han gjorde nemlig den bemærkning, at det her havde ikke meget med økonomisk demokrati at gøre. At lovforslaget så også kan bruges som skattefidus af direktører og højere funktionærer, gør det ikke bedre. Vi vil stemme imod det. Så kan man godt fra udvalgspartiernes side hævde, at der ligger forskellige andre ting i dette lovforslag, forskellige detaljer, som kan være fornuftige nok, men hovedindholdet er det, jeg har trukket frem her, og det vil vi tage klart afstand fra ved at stemme imod lovforslaget.

De tre lovforslag er alle — mest dog de to første — egnede til at give folk det indtryk, at regeringen gerne vil gøre noget ved kapitalgevinsterne og afskrivningsfiduserne. Det er beklageligvis et falsk indtryk, og derfor er vi negativt stemt over for lovforslagene.

Finansministeren (Ninn-Hansen): Det er jo et særdeles omfattende materiale, udvalget har haft at behandle, både de tre oprindelige lovforslag, der behandles her, og forskellige ændringer i ligningsloven, som der senere er fremsat forslag om. Jeg vil gerne takke udvalget, fordi det har taget imod disse ændringsforslag, der jo både for dagbladenes og de værnepligtiges vedkommende drejer sig om noget, vi gerne ville have klaret nu, og givet tilslutning til dem.

Jeg synes også, der er grund til foruden en tak generelt til udvalget at rette en speciel tak til oppositionen. Over for udvalget rejste jeg spørgsmålet om, hvorvidt man foretrak at få behandlet udskrivningsprocenten nu eller ønskede en udsættelse til efteråret. Jeg fik et ganske klart svar fra oppositionen i denne sag: man ønskede at udsætte sagen til efteråret, fordi man der ved havde større muligheder for at bedømme, hvilken udskrivningsprocent der er behov for i 1972. Vi har i regeringen fulgt det, jeg har forstået er et ønske fra de to

oppositionspartier, som svarede klart i udvalget, og dermed skulle vi gerne være ude af en diskussion, som jeg aldrig finder særlig pyntelig, hvor man på forhånd er uenig om proceduren. Når man er det, kan det somme tider knibe med at blive enig om realiteterne, og derfor synes jeg, der er noget glædeligt i, at vi i fællesskab er nået frem til at lægge en anden plan for, hvordan vi skal fastsætte udskrivningsprocenten, en plan, som vi nu følger i fællesskab, og så håber jeg selvfølgelig også, at vi, når vi når frem til efteråret, kan enes om realiteterne i dette vigtige spørgsmål for hele vor samfundsøkonomi.

De tre lovforslag, der er til behandling, indeholder alle regler, om de skattemæssige vilkår, erhvervslivet skal arbejde under i de kommende år, og for de to lovforslags vedkommende drejer det sig desuden om at gennemføre nye regler, hvorved man skal søge at hindre misbrug. Det er forståeligt, at der som nævnt af flere ordførere opstår diskussioner om disse misbrug, men jeg mener også, det er rigtigt, som frenhævet af hr. Haunstrup Clemmensen og andre, at vi er enige om, at det, at nogen uberettiget benytter sig af nogle regler, vi må have i samfundet vedrørende skatter eller andet, er noget, som vi alle ønsker at finde midler til at bekæmpe. Der er bare ét skridt, vi ikke vil tage. Vi vil ikke tage det skridt, bare fordi der finder nogle misbrug sted at afskaffe regler, som har samfundsøkonomisk stor betydning, for selvfølgelig kunne man forholdsvis let afskaffe misbrugerne i forbindelse med afskrivningsreglerne, hvis vi afskaffede afskrivningsreglerne, men det går jeg ud fra at ingen vil gøre. Der er nogle, der ønsker at afskaffe forsudsafskrivningerne og dermed stille dansk erhvervsliv dårligere end erhvervslivet i de lande, vi skal konkurrere og konkurrerer med, men der er dog ingen, der har stillet forslag om en fuldstændig afskaffelse af afskrivningsreglerne. Jeg synes også, der er langt mere grund til at fastslå, at vi har fået nogle afskrivningsregler, der har haft en særdeles god virkning for dansk erhvervsliv og dermed dansk samfundsøkonomi, og det kan vi vel så meget bedre sige, som det er en anden regering, nemlig den regering, hvori Viggo Kampmann var finansminister, der indførte de regler, vi arbejder med i dag. Når vi fin-

[Finansministeren.]

der, det er gode, gunstige og rigtige regler, må vi selvfølgelig også beskytte reglerne, så vi ikke i vor iver for at hindre misbrugene går hen og ødelægger noget, der er væsentligt. Det skal være min generelle bemærkning til det, der er sagt, også om uenigheden i forbindelse med sætterne i en anden lovgivning, at det skal jo også være sådan, at vi ikke slår lovenes hensigt, mening og gode formål i stykker.

De afskrivningsregler, vi har haft, har givet haft stor betydning for skibsfarten og værftsindustrien, og de ændringer, vi har foreslået, kommer til at berøre disse erhverv. Vi ved, at det har vist sig, at den menneskelige opfindsomhed var større, end man havde forudset, dengang man gennemførte lovene, og det har givet sig udslag i, at nogle skatteydere inden for rederierhvervet eller med en vis tilknytning til det fik utilsigtede skattemæssige fordele ved i nogle år at anbringe kapital i coasterandele. Ja, det var vel knap nok folk, der var i rederierhvervet, det var vel snarere nogle, der ville placere sig i det for at få disse fordele. At bringe dette til ophør var et fælles ønske.

Der er blevet rettet adskillige indvendinger imod det lovforslag, vi oprindeligt fremsatte. Det er sket over for udvalget, og jeg har også selv fået en række henvendelser fra forskellige organisationer og enkeltpersoner inden for skibsfarten og værftsindustrien. Der er nu taget hensyn til disse indvendinger, og jeg synes, det er glædeligt, at det er lykkedes at tilvejebringe enighed om en anden og, synes jeg, bedre løsning på problemet. Man har fundet en medicin, der hjælper på ondet, uden at patienten ligefrem tager skade af behandlingen. Det er vel det, der har været målet, og jeg synes, det er nået, for den ændring, som udvalget er gået ind for, vil skærpe beskattningen føleligt i de tilfælde, hvor de forholdsvis høje begyndelsesafskrivinger tilskynder folk til at sætte penge i skibe i forventning om, at fortjænten kan realiseres i løbet af nogle få år. Derimod vil reglen, så vidt jeg kan se, ikke berøre de skatteydere, der har varig erhvervsmæssig tilknytning til skibsfarten, de vil som hidtil få deres salgsvance beskattet enten gennem beskæring af deres fremtidige afskrivningsmuligheder eller, hvis de opgi-

ver deres virksomhed, gennem særlig indkomstskat.

Også denne sidstnævnte lov har vi jo foreslået ændret. Jeg vil gerne bekræfte over for hr. Jens Foged, hvis ændringsforslag herom ikke skulle være kommet frem, at vi opfylder det ønske, der er fremsat med hensyn til skovene. Vi har måttet sætte en grænse, som hr. Jens Foged altså kunne have ønsket noget højere. Jeg har søgt at forklare, at forholdet til frigørelsesafgiften måtte bevirke, at vi ikke kunne sætte grænsen højere op, men jeg forstår, at også hr. Jens Foged mener, at der er sket et væsentligt fremskridt, når vi nu ved tredje behandling gennemfører også dette ændringsforslag.

Det lovforslag, vi oprindeligt fremsatte om den særlige indkomstskat, og som flertallet, hvortil jeg jo ganske naturligt slutter mig, ønsker gennemført, har der ikke kunnet blive enighed om på samme måde, som der kunne om lovforslaget vedrørende afskrivningsreglerne. Man kunne vel forvente allerede efter de udtalelser, der fremkom ved første behandling, at vi ikke kunne enes om beskatningsprocentens størrelse. Jeg må advare imod gennemførelse af det af socialdemokratiet stillede ændringsforslag om at ændre de 40 pct. til 50 pct. Det drejer sig jo ikke her om spekulationsgevinster; hr. Grünbaum ved, at spekulationsgevinster beskattes som almindelig indkomst. Det drejer sig om en række ikke-spekulationsprægede engangserhvervelser, der er oparbejdet igennem en længere årrække, og sådanne erhvervelser kan ikke blot tilfalde skatteydere med indkomster over proportionalstrækket, men også skatteydere med ganske jævne indkomster. Derfor kan regeringen ikke medvirke til at bringe den særlige indkomstskat højere op end den almindelige indkomstskat af indkomster på proportionalstrækket. Med de 40 pct., som er foreslået, mener jeg at balancen mellem de to beskatningsformer er genoprettet. Da vi fik den særlige indkomstskat, blev den netop lagt i niveau med den almindelige indkomstskat af jævne indtægter. Jeg vil også gerne pege på, at der er et vigtigt hensyn at tage til likviditeten inden for erhvervslivet. Hvis beskattningen går for stærkt ud over likviditeten, kan det medføre en alvorlig risiko for erhvervslivets mulig-

[Finansministeren.]

heder for at gennemføre de nødvendige investeringer. Der er også, mener jeg, med de 40 pct. taget hensyn til de lønmodtagere, der får særlige indkomster, som da ofte er ret små; det er særlig i sådanne tilfælde, det får betydning, at bundfradraget forhøjes til de 3.000 kr.

Jeg skal ikke gøre bemærkninger til hr. Ømanns ændringsforslag vedrørende parcelhusene. Hr. Ømann var jo så venlig selv at nævne de indvendinger, der kunne fremsættes over for det, over for den forskelsbehandling, der bliver tale om. Jeg tror, det er lidt vanskeligt både for hr. Ømann og andre at påvise, at man skulle nærme sig noget i retning af luksus, hvis en familiebolig i hovedstadsområdet koster 350.000 kr. Jeg mener ikke, at vi skal lægge flere indkomstmæssige byrder på parcelhusene end dem, der blev gennemført i forbindelse med realkreditforliget i fjor, og må altså foreslå, at vi afviser dette ændringsforslag.

Endelig er der det tredje lovforslag, forslaget om ændringer i ligningsloven, der går ud på at give selskaber adgang til at tilbyde deres medarbejdere at tegne aktier eller andelsbeviser til en kurs, der er lavere end dagskursen. Ideen hermed er at give arbejdere og funktionærer adgang til på fordelagtig vis at blive medejere af den virksomhed, hvori de er beskæftiget. Dette har hidtil været udelukket i henhold til skattelovgivningen, men efter lovforslaget her skal værdien af tegningsretten først beskattes, når medarbejderne indkasserer fortjenesten ved at sælge aktierne. Meningen er altså at gøre dem interesseret i at eje aktier i virksomheden og beholde dem. Det er tanken med det, og det er vel den tanke, som alle forslag og skitser, der er fremsat om spørgsmålet om medindflydelse i virksomheden, ønsker at få realiseret. Det er, da rigtigt, at lovforslaget her om ændrede beskatningsregler for medarbejderaktier kun kan være et skridt i retning af øget medarbejderindflydelse. Til gengæld er det altså et forslag, der i modsætning til de mange andre tanker, der opstår og tales om det ene eller det andet sted, kan praktiseres nu og her, og forhåbentlig kan det give nogle erfaringer, som kan få betydning på længere sigt. Jeg håber i hvert fald, at disse regler vil føre til, at mange selskaber tager tanken om medarbej-

deraktier op til drøftelse med deres medarbejdere og prøver, om det er en vej, der kan føre til de ansattes medarbejderskab. Jeg synes, der skulle være gode udsigter til det. Men hvis man har en interesse i dette medarbejderskab, tror jeg på den anden side også, at man må interessere sig for at gøre aktieerhvervelser attraktive. Aktieoverdragelser bør man ikke igennem anden lovgivning, altså loven om særlig indkomstskat, beskatte på en sådan måde, at medarbejderne mister interessen for det.

Så har jeg til sidst alene et par bemærkninger til hr. Grünbaum og hr. Ømann angående de drøftelser, vi har haft på grundlag af oplysninger, jeg har givet om forsudsregistreringen.

Hvis ikke man kendte hr. Grünbaum så godt, som jeg mener at gøre, kunne man tro, at hr. Grünbaum var en lille smule irriteret over, at der er truffet en aftale med kommunerne — og den blev jo truffet fuldt ud — der giver nogle, synes jeg, væsentlige fremskridt, men det ligger selvfølgelig ikke inden for hr. Grünbaums tankeverden at være irriteret over noget sådant. Jeg synes dog man kan fastslå, at vi altså nu slipper for et forsudsregistreringsskema, og at dette også følger ønsket, som hr. Grünbaum har. Jeg har i den sag fulgt en henstilling fra kommunerne, og det havde jeg for så vidt forventet at der ville være tilfredshed med. Jeg mener også, at det er et væsentligt fremskridt i retning af at komme nærmere til den ønskede ligning, at der med kommunerne er truffet en aftale — det her drejer sig jo ikke om en tom henstilling — der går ud på, at de i kommunerne foretager en særlig gennemgang af de indkomstgrupper, hvor det betyder noget væsentligt, om man bliver beskattet af den aktuelle indtægt eller ikke. Det er i hvert fald et fremskridt i forhold til det, der tidligere har været praktiseret.

Så kommer hr. Grünbaum med yderligere et ønske om en lovændring. Hr. Ømann svarede jo på mit spørgsmål ganske klart, at vi ikke i øjeblikket har lov hjemmel til generelt for samtlige skatteydere ved forsudsregningen at forhøje med hverken 15 pct. eller nogen anden procent i forhold til den hidtil angivne indkomst. Hvis hr. Grünbaum fortsat mener, at der er en sådan hjemmel, er han den eneste, jeg har truffet, som mener dette, og i hvert fald udtalte hr.

[Finansministeren.]

Ømann sig meget klart i modsat retning. Det, hr. Grünbaum altså ønsker, forstår jeg, er at følge et forslag fra udvalget, der behandler kildeskatteproblemerne, om en forhøjelse på 15 pct. Jeg gør opmærksom på, at det pågældende udvalg ikke på noget tidspunkt har sagt, at vi har hjemmel til noget sådant i øjeblikket. Det, jeg ikke forstår, er, hvorfor hr. Grünbaum og hr. Ømann, når de har den opfattelse, ikke for længe siden — som det også blev nævnt af hr. Haunstrup Clemmensen — har fremsat et ændringsforslag i den retning; der har dog været flere år til det. Hr. Grünbaum var selv den, der udformede den første kildeskattelov, den indeholdt ikke noget sådant. Så kan man selvfølgelig sige, som hr. Grünbaum gør, at det er min opgave at stille et sådant ændringsforslag. Ja, det ville det være, hvis jeg havde samme opfattelse som hr. Grünbaum og hr. Ømann, men det er ganske forkert og urigtigt at gøre dette til et spørgsmål om forhold imellem A- og B-indkomsterne. Det er et helt andet forhold, det drejer sig om. Det drejer sig om borgernes beskyttelse i forhold til myndighederne, det drejer sig om den måde, hvorpå man mener at statslige og kommunale myndigheder kan og bør behandle landets borgere. Jeg forstår, at hr. Grünbaum og hr. Ømann fortsat uden at have fremsat noget ændringsforslag om det mener, at en skatteyder, hvad enten det er arbejdsmand Petersen, godsejer Jensen eller købmand Jespersen, skal affinde sig med at få fastsat deres indkomst 15 pct. højere, selv om de måske har en konstant indkomst eller er gået ned i indkomst. De skal kunne bevise, at de ikke er gået op med 15 pct. Jeg synes ikke, at en sådan fremgangsmåde over for landets skatteborgere, ligegyldigt hvilket erhverv de hører til, er rigtig og rimelig, og derfor har jeg ikke stillet et sådant ændringsforslag. Vi kan jo drøfte det videre, men jeg synes, der ville være mere mening i de ønsker, der bliver fremsat fra de to partier, hvis de selv på et eller andet tidspunkt i disse år, hvor vi har haft kildeskatten, havde stillet et ændringsforslag i overensstemmelse med den magtstilling, som man mener at statens myndigheder skal have over for landets borgere.

I øvrigt siger jeg tak til hr. Grünbaum, fordi han fastslog, at det, at vi hos lignings-

myndighederne skal søge at følge de aktuelle indkomster i kommunerne, ikke alene er finansministerens ansvar; hr. Grünbaum sagde, at det ville han følge med opmærksomhed. Da det her ikke er noget, der kan gøres op før efter januar 1972, var jeg særlig taknemlig for den bemærkning.

Grünbaum: Må jeg sige til finansministeren, at jeg skal nok komme efter ham, selv om han ikke er finansminister til den tid.

Der er to store spørgsmål, som jeg gerne vil svare på her. Det ene er spørgsmålet om, hvorvidt de 40 pct. er sat rigtigt, og det andet er det, finansministeren til sidst var inde på.

Vi har jo fået oplyst fra finansministeriet, at gennemsnittet for de laveste skatteprocenter i kommunerne — altså ikke, som hr. Jens Foged var inde på, gennemsnitsskatteprocenterne, for det er slet ikke det, finansministeriet har givet os oplysning om — altså dem, der ligger på proportionalstrækket, i øjeblikket er 39,3 pct., så vidt jeg husker, og det er altså så nogenlunde de 40 pct. Det vil altså sige, at det, regeringen kommer med her og nu vil gennemfrumfe i dag, efter at hele landet har stået på den anden ende i diskussioner om skattespekulationer, skatteunddragelser osv., er en procent for særlig indkomstskat, der svarer til gennemsnittet for de laveste skatteprocenter, vi har her i landet for samtlige kommuner. Det er det, regeringen kommer med. Hvordan kan man så hævde, at man hermed har foretaget sig noget, der er rettet mod disse skatteunddragelser og skattespekulationer? Jeg forstår det ikke. Jeg vil altså også hævde, at man ikke engang har ført procenterne à jour. Jeg kan også godt læse, hvad der står i bilag 1, og der står bl. a., at hvis man skal sammenligne, skal man tage den skattepligtige indkomst på 10.000 kr. i 1958, og så skal man forhøje den med $3\frac{1}{2}$ gang. Det har jeg nu ikke gjort, så grov er jeg ikke, men bare man går op til f. eks. en indtægt på 22.000-23.000 kr. til 27.700 kr., er man oppe på 50,2 pct. i marginalbeskatning, dvs. man skulle helt op over 50 pct. for at få en procent, der svarer til det, der dengang var knap 30, 28,2 pct. Og går man bare lidt højere op, er man oppe på 60 pct., det er man oppe på allerede ved en indtægt på 41.000 kr., 60 pct. i marginalbe-

[Grünbaum.]

skatning, altså svarende til det, der dengang var de 30 pct. Det må derfor være korrekt, når jeg siger, at 45-50 pct. er nogenlunde det, der svarer til en ajourføring, så det er altså ikke engang en ajourføring, man foretager. Men selv om det var det, er det altså helt forkert alligevel, fordi man jo ikke rammer dér, hvor man skal ramme. Man fastsætter kun en kapitalvindingskat, der svarer til den laveste skatteprocent her i landet. Det kan da ikke have noget med det at gøre, og det er kun det, vi siger.

Må jeg så sige om aftalen med kommunerne: finansministeren sagde, at der er truffet en aftale med kommunerne. Ja men det ved vi da godt der er, vi har oven i købet også fået den i udvalget, men kommunerne har på ingen måde taget medansvar for finansministerens fortolkning af kildeskatteoven. Kommunerne har taget det til efterretning, og kommunerne vil ikke have noget medansvar. Kommunerne har nemlig selv ønsket, at finansministeren fulgte en regel om, at man foretog en vis procentvis forhøjelse, og nu kommer finansministeren igen med dette med arbejdsmanden. Jeg synes altså, det er for ringe, hr. finansminister, at give befolkningen det indtryk, at hvis man fulgte skatteeksperternes forslag om at forhøje 1970-indtægten med 15 pct. for at nå det rigtige i 1972, ville man ramme arbejdsmanden, for, som finansministeren sagde, det kan jo godt være, at arbejdsmanden ikke har fået nogen forhøjet indtægt, den kan endda være gået ned. Ja men hvis han ligger på proportionalstrækket, så kommer han jo under alle omstændigheder af med skatten fuldt ud til den sidste krone, hvis hans indtægt er 15 pct højere i 1972 end i 1970; han bliver jo lige fuldt beskattet med den laveste procent, hvis han hører til den kategori, og så bliver han da fuldt ud beskattet af den højere indtægt, han har i 1972, til den allersidste krone, men det gør han, der er blevet lignet på 1970-indtægten, altså den selvstændige skatteyder, ikke; hvis han bliver lagt fast på 1970-indtægten, bliver han netop kun lignet på den indtægt, og han får en skattecredit, der svarer til differencen mellem hans indtægt i 1970 og den, han i virkeligheden har i 1972. Det er altså netop arbejdsmanden, der bliver ramt, og det er folkepensionisterne, for de ligger jo også på

den laveste procent, og de vil under alle omstændigheder i 1972 blive opkrævet med denne laveste trækprocent, uanset om man forhøjer med 15 pct. eller slet ikke forhøjer. De, der slipper, er lønmodtagerne med de meget høje indtægter, og det er alle de selvstændige. Det synes jeg finansministeren skal gå herop og sige rent ud og ikke foregøgle befolkningen, at det er hensynet til arbejdsmanden eller folkepensionisten, der spiller ind, for det er altså lige præcis det modsatte, der er tilfældet.

Martin Pedersen: Jeg vil gerne sige til hr. Grünbaum, at det er jo sådan, at disse regler gælder for alle, og forholdet er det, at vi de senere år har haft en del tilfælde — f. eks. havde vi det i sin tid med FDB, og vi har det nu med telefonstanden — hvor der sker nogle rationaliseringer, og hvor der derfor bliver afskediget en del folk. Når disse folk bliver afskediget, sker det i kulante firmaer, at de får en indtægt, som man kan kalde for en efterløn, men som man også kan kalde for en arbejdsfri indtægt, og det kan dreje sig om en snes tusinde kroner. Det, som regeringen nu foreslår, er, at afgiften på denne indtægt på f. eks. 20.000 kr. skal forhøjes fra 30 pct. til 40 pct., men det, som socialdemokratiet foreslår, er, at den skal forhøjes til 50 pct. Jeg tror, man må sige, at en indtægt, som er tjent over en årrække, har været udsat for forskellige beskatningsprocenter i tidens løb, og at det derfor er rimeligt, at man opererer i underkanten, når man fastsætter en fast procent for hele beløbet. Jeg tror, at de mennesker, f. eks. i telefonstanden, der i de kommende år får udbetalt beløb på 15.000-20.000 kr., fordi man afskediger dem på grund af rationalisering, mener, at den ændring, der nu sker fra de 30 pct. til de 40 pct., fuldt ud er tilstrækkelig, og jeg vil gerne tilføje, at hvis de 40 pct. i dag er for lidt, så var de 30 pct. alt for lidt, dengang vi havde et socialistisk flertal her i det høje ting.

(Kort bemærkning).

Grünbaum: Hr. Martin Pedersen har åbenbart ikke lagt mærke til, at vi i udvalget — det står også i betænkningen — har sagt, at hvis man forhøjer til de 50 pct., vil vi stille ændringsforslag ved tredje behandling om en forhøjelse til 5.000 kr. af det

[Grünbaum.]
 skattefri bundbeløb, som i øjeblikket er 1.000 kr. Hr. Martin Pedersen har måske også glemt, at det var os, der i udvalget stillede forslag om, at de 1.000 kr. blev forhøjet til 3.000 kr. netop af hensyn til telefonstanden. Men det, som det her drejer sig om, er jo meget, meget mere. Det er et spørgsmål om hele den debat, der har været om skatteunddragelserne osv. Så må vi hjælpe telefonstanden på anden måde, f. eks. ved at forhøje bundgrænserne, men ikke derudaf drage den lære, som den radikale hr. Martin Pedersen drager, at så skal alle de, der spekulerer i skatteunddragelser og skattegevinster, også gå fri.

Martin Pedersen: Al lovgivning har en tilbøjelighed til at blive indviklet og besværlig, det er uundgåeligt, men man bør dog i videst mulig grad bestræbe sig på, at den ikke gør det, og det, der skaber besværligheder, vanskeligheder og vilkårlighed i lovgivningen, er, når man forsøger at lave særlovgivning for bestemte grupper. Derfor må man erkende, at hvis vi havde forhøjet denne procent fra 40 til 50, skulle det naturligvis, hvis der skal være mening i det hele, have været gældende for alle.

Jeg erkender, at socialdemokratiet stillede forslag om en forhøjelse fra 1.000 til 3.000 kr., og det var vi og regeringspartierne indstillet på at gå med til ud fra den betragtning naturligvis, at det ikke alene gjaldt for telefonstanden og lignende tilfælde, men gjaldt generelt. Vi må søge at få principper i vores skattelovgivning, for undtagelsestilfælde på undtagelsestilfælde er ikke blot administrativt besværligt, men det, der tager sigte på at dække huller, skaber samtidig nye huller.

(Kort bemærkning).

Grünbaum: Jeg forstår ikke den snak om undtagelser. Det er jo os, der har stillet forslaget i udvalget om, at de 1.000 kr. skulle sættes op til 3.000 kr. gældende for alle, og vi foreslår yderligere, at man går op til 5.000 kr., hvis man forhøjer til 50 pct. Nu nævnte hr. Martin Pedersen 20.000 kr. for telefonstanden. En forhøjelse fra 40 pct. til 50 pct. er 2.000 kr. Vi foreslår bundfradraget sat op med 2.000 kr. generelt for alle.

Finansministeren (Ninn-Hansen): Jeg synes måske, hr. Grünbaum beskæftigede sig lidt for meget med hr. Martin Pedersens påståede glemsomhed og ikke så meget med sin egen, for der var et spørgsmål, hr. Grünbaum ikke besvarede. Det flertal, der var engang, kendte jo også problemet med coasterafskrivninger. Jeg mener endda, det blev rejst et par gange her i folketinget, og dengang var de 30 pct. altså tilstrækkeligt. Nu er der så mange og kraftige indvendinger, fordi vi vil ændre dette til det balancerede tal 40 pct. Det, der må undre, er, hvorfor 50 pct. er det eneste rigtige i dag, når 30 pct. var det eneste rigtige, da hr. Grünbaum var finansminister og altså ikke foretog sig noget over for dette spørgsmål.

Så vil jeg gerne takke hr. Grünbaum for bemærkningen om arbejdsmanden, for det er da rigtigt, at vi har mange arbejdsmænd, der er under proportionalstrækket, men vi har vel også en del, der er over. Og hvis nu der sker det for arbejdsmanden, at han får lagt hr. Grünbaums 15 pct. ekstra på, så kommer han altså til at betale mere i skat, end han burde gøre. Så skal han hen og modbevise, at han er gået de 15 pct. op. Jeg forstår bemærkningerne sådan, at den, der er inde under proportionalstrækket, en gruppe arbejdsmænd, folkepensionister, og der kunne nævnes andre, kan der ikke ske noget, men til gengæld kan der altså ske noget for alle andre grupper, også den største gruppe her i landet, lønmodtagerne. De kan, hvis man gennemfører hr. Grünbaums forslag, risikere at få en større tilbageholdelse af skat, end de har indkomster til. Det synes jeg ikke er nogen særlig lønmodtagervenlig politik.

(Kort bemærkning).

Grünbaum: Den fremstilling, finansministeren giver over for folketinget, er ganske urigtig. Man kan tage den gruppe, der ikke ligger på det allerlaveste trin, men ligger lige oppe over; den vil også have procenter, der ligger så nogenlunde dér, hvor de skal ligge, og de vil også blive beskattet fuldt ud af den indtægt, der ligger højere i 1972. Det er den mand, der får en selvangivelse på 1970-niveauet, der får en skatte kredit.

Men vi må jo slutte debatten, og så må

[Grünbaum.]

jeg bede om, at vi mellem anden og tredje behandling får taget dette spørgsmål op i udvalget. Jeg vil bede om, at finansministeriet udarbejder en oversigt, sådan at man kan se, hvordan A-skatteydere med 15.000, 25.000, 30.000 kr. osv. vil være stillet henholdsvis med en regulering med de 15 pct. og uden i forhold til B-skatteydere og under forudsætning af, at indtægterne er steget 15 eller 20 pct. fra 1970 til 1972. Det må jeg bede om at vi får mellem anden og tredje behandling.

Finansministeren (Ninn-Hansen): Jeg mener ikke, jeg har givet nogen som helst forkert oplysning, og jeg synes også, at hr. Grünbaum ganske undlod at begrunde sin påstand herom. Vi vil selvfølgelig udarbejde det materiale, vi bliver bedt om af udvalget. Jeg gør bare opmærksom på, at det jo har noget mindre interesse, når vi på forhånd har meddelt, at når det drejer sig om større skatteydere, i særlig grad selvstændige erhvervsdrivende, bliver det deres aktuelle indkomst, de kommer til at betale skat af efter den gennemgang, der efter aftale med kommunerne skal foretages. Vi udarbejder gerne oversigten, men den vil ingen særlig betydning have.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat, (Ændring af beskatningsprocenter m. v.).

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 116 stemmer mod 7; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslagene nr. 3 og 4
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5

forkastedes med 79 stemmer mod 47.

Ændringsforslagene nr. 6-11 og § 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslagene nr. 13 og 14 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af afskrivningsloven.

Ændringsforslag nr. 1
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 116 stemmer mod 10.

Ændringsforslagene nr. 3-6
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 2.

§ 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 9 og § 2, således ændret,
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Sluttelig foretoges afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. (Medarbejderaktier).

Ændringsforslagene nr. 2 og 3 i betænkningen
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 i betænkningen
vedtoges med 117 stemmer mod 10.

Ændringsforslag nr. 5 i betænkningen
forkastedes med 79 stemmer mod 45; 3 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslaget uden for betænkningen af finansministeren, § 1 med de foretagne ændringer, ændringsforslag nr. 6 i betænkningen, § 2, således ændret, og ændringsforslag nr. 1 i betænkningen angående titlen
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i ferieloven. (Forlængelse af ferie m. v.)

(Første behandling af lovforslaget (nr. 155) findes i tidenden sp. 5190, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2955).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 6 ændringsforslag af *Hanne Reintoft* (se tillæg B. sp. 2971) og 2 ændringsforslag af *Sigsgaard* og *Kjær Rasmussen* (se tillæg B. sp. 2973).

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om ændring i medhjælperloven. (Forlængelse af ferie).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 164) findes i tidenden sp. 5190, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2955).

Der var ikke stillet ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af *Hanne Reintoft* (se tillæg B. sp. 2975).

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Erling Dinesen: Som det fremgår af betænkningen, har vi i udvalget især drøftet arbejdsministerens forslag om, at arbejdsgiverne skal diktere ferie mellem jul og nytår, såfremt den enkelte virksomhed af en eller anden grund må holdes lukket i denne periode. Gør arbejdsgiveren ikke det, skal der betales fuld løn, og derfor bliver resultatet naturligvis, at de ferieberettigede tvinges til at holde ferie uden hensyn til deres personlige ønsker. Det er, som jeg allerede tidligere har gjort opmærksom på, en bestemmelse, der både er i strid med mæglingsforslaget og med andre regler i ferieloven, der forudsætter, at der skal tages hensyn til lønmodtagerens ønsker ved feriens tilrettelægning.

Bestemmelsen er efter min opfattelse også i strid med arbejdsløshedsloven, idet denne lov klart giver ret til understøttelse, såfremt arbejdere og funktionærer uden egen skyld bliver arbejdsløse, og det kan der jo blive tale om, såfremt en virksomhed f. eks. af driftsmæssige hensyn eller af andre grunde må lukke nogle dage en gang imellem. Efter